

Sammanfattning

Sedan 1988 har CAN samlat in uppgifter om gatuprisutvecklingen för ett antal narkotikasorter. Med gatupris avses priset vid köp av små mängder i konsumentled. Sedan 2010 följs även priser för handel med större partier, det vill säga grossistpriser. Datainsamlingen görs två gånger per år via en webbenkät riktad till rapportörer i Sveriges 27 polisområden. År 2024 var svarsbortfallet högre än vanligt, men underlaget bedöms ändå hålla tillräckligt god kvalitet.

Det kan konstateras att gatupriset på många narkotikasorter idag är historiskt lågt. Exempelvis kostade amfetamin 200 kronor per gram 2024, vilket är en femtedel av prisnivån i slutet av 1980-talet, när reala (inflationsjusterade) priser jämförs (i nominella priser handlar det om en halvering). Realpriset på heroin har fallit lika kraftigt medan kokainpriset halverats under perioden. Även cannabis (hasch och marijuana) uppvisar prisnedgångar, om än inte lika konsekvent nedåtgående, vilket sannolikt hänger samman med haltökningar.

Vissa geografiska prisskillnader kan ses. Narkotika är generellt billigare i storstadslän jämfört med icke storstadslän. Gatupriserna är också lägre i Sydsverige, i synnerhet i jämförelse med norra Sverige. Under 2000-talet har dock vissa minskningar av de geografiska skillnaderna inträffat, framför allt genom att priserna sjunkit i områden där de tidigare varit högre. En tolkning av tendensen med utjämnade prisskillnader är att narkotikatillgängligheten i viss mån har ökat runt om i landet under 2000-talet.

Sedan 2020 har en rad omvärldshändelser inträffat som torde kunnat medföra öknings av gatupriserna. Exempel på sådana händelser är pandemin med åtföljande rese- och transportrestriktioner, avlyssnad kommunikation mellan kriminella, allmänna kostnadsökningar till följd av en ökad inflationstakt, samt den försämrade kronkursen. Utöver detta har narkotikabeslagen varit särskilt omfattande senare år, samtidigt som konfliktnivån mellan kriminella nätverk varit hög. När 2024 års prisbild jämförs med den för det mera opåverkade året 2019 är det dock svårt att se några uppenbara öknings av priserna. Om hänsyn tas till inflationen har priserna i realiteten sjunkit. Narkotikamarknaden framstår därmed som tämligen motståndskraftig i relation till dessa händelser.

I princip all narkotika som används i Sverige importeras. Sedan 2010 har grossistpriserna för hasch, marijuana, amfetamin, kokain, brunt heroin och ecstasy följts. I grova drag är gatupriset tre gånger högre jämfört med grossistpriset, även om det varierar beroende på narkotikasort. Med hänsyn tagen till inflationen har grossistpriserna fallit med i genomsnitt en tredjedel sedan 2019. Utöver stor konkurrens på den svenska marknaden kan alltså även sjunkande grossistpriser ha bidragit till prisfallen under de senaste fem åren.